

ВЕСЕЛИН ХАНЧЕВ
СТИХОВЕ В ПАЛАСКИТЕ

chitanka.info

* * *

*В паласките до пачките с куршуми,
на походи и в люти боеве
зареждах ви, сурови мои думи,
ранени в боя, мои стихове.*

*Войнишката си нежност и омраза
на вас, на вас еднички поверих.
Това, което с пушка не изказах,
опитах се да кажа в моя стих.*

1

*— Прощавай, моя дъще малка,
прощавай ти, жена!
Сред здрача бавно тръгва влака
на запад, на война.*

*Лъщят по коридора пушките
и говор груб ечи.
Ах, сигурно сълзят от пушека
войнишките очи!*

2

*Свирят в мрака немските снаряди.
После тихо става изведнъж.
— Ходом марш! И тръгва пак отряда
в ледения декемврийски дъжд.*

*Там, в селата пламнали, е фрица,
а зад нас е родната страна.
В тъмното и тя сега с войниците*

мълчаливо крачи на война.

3

*Свири, Иване, тази — нашата!
Иване, посвири!
Олекнали са патрондашите
и огъня гори.*

*Иван засвирва нейде в тъмното.
Войниците мълчат.
И не усещат, че е съмнало,
че пак ги чака път.*

4

*В страцинската скалиста нива,
високо, в синия покой,
лежи войник в шинела сива,
лежи безмълвен часовой.*

*Трептят звезди над него бързо,
роси го в утрото роса,
а бели облаци превързват
окървавената коса.*

5

*Червено шалче от коприна
намерих до крайпътен храст.
Припомних си — ти също имаше
такова шалче, там, у нас...*

*Ще ме упрекнеш ли тогава,
че чуждо на война съм взел?
Грижливо шалчето поставих
под изпрашения шинел.*

6

*Седем души сред степта кафява.
Шест са живи. Седмият — убит.
Гроба му шестимата заравят.
Седмият в земята е зарит.*

*Шест другари, с мъртвия — седмина.
Опело без поп и без Христос.
Вместо кръст — на гроба карабина.
Мъртвият — и той е с тях на пост.*

7

*Под едничкото дърво
с оцелели клони
зъзне пленник под конвой,
пленник без пагони.*

*Счупения кръст с ръка
скъсал от куртката.
Ех, да можеше така
да се скрий вината!*

8

*Найден над окопа се навежда.
В черните му пръсти — стрък трева.
Той към мене радостно поглежда
и поклаща замечтан глава...*

*„Сигурно са окосили вече“ —
казва Найден. После пак мълчим.
И отново впиваме далече
нашите изострени очи.*

9

*На Страцин под скалистия рът
пропълзя, обкръжи ни врагът.
Той ни блъска с оръдия два дни,*

той държи ни и жадни, и гладни,
той ни мами, руга и ласка,
та на всичко да махнем с ръка.
Но мълчахме, покрили земята,
без патрони, в горещия вятър,
но мълчахме, опрели в пръстта
упоритите наши уста.
Но мълчаха, от болка стопени,
даже нашите тежко ранени,
та врага да не чуе от тях
нито стон, нито дума на страх.
Тъй лежахме — и мъртви, и живи, —
обгорени с барут, мълчаливи,
неподвижни на голия рът.
И пред нас не изтрая врагът.
Не изтрая, побягна изплашен
от гласа ти, мълчание наше!

10

Прие ни ти като сестра,
прифронтова гора.
Ти даде ни и хлад, и сън,
и мъх, и птичи звън.

А днес те няма. Днес в зори
врага те изгори.
Убити птици и листа
лежат из пепелта.

Край нас — ни храстче, ни дърво.
Червено зарево.
Намръщен полка ни върви
по черните тревни.

Прощавай ти, гора-сестра,
закрилнице добра!
Вървим през лютия ти дим

за теб да отмъстим.

11

Русокоса моя, чипоноса,
синеока моя дъщеря,
спиш си ти. Не знаеш ти какво са
залповете, грозното ура.

Спи, далечна, ненагледна моя!
Спи си в тишината. Нани-на!
Аз вървя сред грохота на боя,
за да пазя твойта тишина.

12

В кръг от манерките пихме
виното добро.
И край огъня извихме
нашенско хоро.

Огънят искри земята,
заигра в нощта,
под краката ни земята
цяла закънтя.

Залюля се под ботуша
нямата земя,
а врагът ни слуша, слуша,
после — занемя.

Ех, да слуша, да се крие,
буден до зори!
Скръб му предвещават тия
весели игри.

13

Тя към фронта с нас ведно замина,

*с нас поля и чуки прекоси,
за да дири някъде край Пчиня
в пясъците жълти своя син.*

*Отначало беше мълчалива.
После се залиса покрай нас —
кърпи ни, грижовно ни завива,
пра ни и гълча ни с майчин глас.*

*Мъката си как успя да скрие?
Как не плака и не стана зла?
Не продума, но видяхме ние,
че пред нас по пътя побеля.*

*Помнят бойци и командири
в тъмни нощи, в тежки боеве.
Своя син убит дойде да дири,
а намери много синове.*

14

*Не, не мога да спя. Ще изляза навън, под небето,
дето светят звезди и тревожния вятър тръби.
Искам там да съм с теб, да ти кажа това, за което
не успях, не посмях, може би...*

*Недолюбих те аз, ненагалих те, моя любима.
Раздели ни дългът. Затова не плачи, не кори!
За да има любов и мечти занаяпред за да има,
аз отивам на бой призори.*

*Ако падна убит сред степта, под звездите студени,
запомни ме с добро, но на гроба ми ти не ридай.
Посрещни радостта, отвоювана с мъка от мене,
долюби вместо мен, домечтай!*

*Аз не ще се гневя, а ще бъда щастлив и спокоен.
Не за скръб съм се бил, не за сълзи вървя на война.*

*Вече съмва над мен. Вече влизат другарите в боя.
Лека нощ, моя мила жена!*

15

*Благодаря ти мамо.
Не забрави,
когато ме роди,
да отделиш и място за ненавист
в моите гърди.*

*Как любовта си, майчице, ще пазя,
с какво сърце, кажи,
ако ръката моя без омраза
приклада в бой държи?*

16

*Съмва се. Престрелката заглъхва.
Танкът спира в пустия площад.
Снема шлем и хладен въздух вдъхва
с цялата си гръд танкиста млад.*

*И забравил за смъртта, за боя,
върху люка, още сгорещен,
почва той писмо: „Любима моя,
ще се върна, не тъжи за мен...“*

*Пише той. Не трепва по листата
стиснатия в пръстите молив.
— Вярвай му, далечна непозната,
ще се върне, ще се върне жив!*

17

*Време е.
Ставай, готви се, войник!
Строг, спокоен стои командира.
Всеки взира се в него и през краткия миг*

за безсмъртие сили набира.

*Ето — светва ракета. И висок, озарен,
командира се вдига из мрака.
И далече се носи команда „След мен!“
И се втурваме ние в атака.*

*И през влажната угар с почернели уста,
обгорени в барутния вятър,
ние крачим с готови куршуми в цевта,
ние крачим с омраза в сърцата.*

18

*Колко време в път премина?
Колко дни вървим така?
Ех, тежиш ти, карабина,
в отмалялата ръка!*

*Поход, поход... Дъжд ни шиба.
По лицата — черна пот.
Изведнъж — пред нас — колиба.
Спира грохналият взвод.*

*Спира. Взира се сред здрача.
Дим. В стъклото — светлина.
Скръцва вратникът. Изскача,
дребна, нашенска жена.*

*Тя целува ни в челата,
край редиците снове,
тя, макар и непозната,
шепне: „Мили синове...“*

*Не, не тегнат ни куршуми,
ни безкраен път в калта.
Струва си за тия думи
да вървиш докрай света!*

*На нивата, в която преди миг
войната беше идвала на оран,
сега лежи убитият войник
и сякаш със земята си говори.*

*Той мъртъв е. Но топла е пръстта.
Кръвта войнишка в нея се прелива.
Той мъртъв е, но пази и в смъртта
спасената от враговете нива.*

*Посрещачките тополи
правят срещу нас поклон.
Над кого ли, над кого ли
тихо стене клон до клон?*

*Под печалните дървета —
седем проснати тела.
Арнаутска черна чета
тука снощи е била.*

*Никой няма. Чуки голи.
Стрехи в дим. И пустота.
Над самотните тополи
слизат с грозен грак ята.*

*А тополите в небето
люшкат се, с ръце кълнат
все натам, натам, където
се е скрил в зори врагът.*

*Забравиха ласки ръцете ни груби.
Сърцето ни камък стана.*

*Но нищо.
След боя спокойно да любим,
сурови вървим на война.*

*И всеки на смърт и живот се сражава,
в омраза превръща се той.
Не, няма по-скъпа в света от такава
любов, извоювана в бой.*

22

*Като войнишко платнище над нас
виснал е свода.
Вятъра свири и храст подир храст
гони след взвода.*

*В бой заминава пехотният взвод,
крачи сурово.
Кой ли от нас ще се върне, живот,
в тебе отново.*

*Спри, не омеквай, войнишко сърце,
в утрото сиво!
В боя сърцето е първата цел,
щом е страхливо.*

*Някой запява. Лети песента,
гневно запята,
и надалече се носи в степта
с дивия вятър.*

23

*Навред земя, земя пустинна.
И нито залп, и нито глас.
Но те са тук. Оттук ще минат.
По този път. Край този храст.*

*Пълзят зелените им роти.
Напипвам спусъка студен.
Не ме е страх. Не съм самотен.
Другар и пушка бдят до мен.*

*Лежи другарят. Не говори.
Слухти на четири страни.
Засечка пушката ще стори,
но той не ще ми измени.*

24

*Делихме поравно тютюн и постеля,
поравно — барут и мечти.
До моята пушка и твоята стреля.
До мене вървеше и ти.*

*На тебе и мене тежа патрондаша
поравно, другарю любим.
Ний имаме право победата наша
поравно със теб да делим.*

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.